WinPAM – inštalačná príručka

Požiadavky na hardware a software (str. 1)

- I. Kompletná inštalácia WinPAM na 1 PC (str. 2 8)
  - II. Inštalácia WinPAM na viac PC (str. 9 12)
  - III. Prechod na vyššie verzie WinPAM (str. 13)
- IV. Sieťové prepojenie WinPAM s databázou (str. 14 16)
  - **V. PRÍLOHY** (str. 17 19)

Požiadavky na hardware

PC server + klient

MS SQL Server	Procesor	Pamäť (RAM)	Voľné miesto na disku
SQL 2008 R2	Pentium 4 - 2 GHz a novší	1 GB	2,2 GB pre MS SQL Server 200 MB každá databáza 200 MB klient WinPAM
SQL 2012 / 2014	Pentium 4 - 2 GHz a novší	1 GB	4,2 GB pre MS SQL Server 200 MB každá databáza 200 MB klient WinPAM

PC klient

Procesor	Pamäť (RAM)	Voľné miesto na disku
Pentium 4 - 2 GHz a novší	1 GB	200 MB

Požiadavky na software

	Operačný systém	Iný software
PC server + klient	Windows 7 / 8 / 10 Windows XP, Vista – nie sú podporované !	MS SQL 2008 / 2012 / 2014 .NET Framework 3.5 alebo 4 MS Visual C++ Redistributable 2008, 2013 Crystal Reports Runtime 2008
PC klient	Windows 7 / 8 / 10	.NET Framework 3.5 alebo 4 MS Visual C++ Redistributable 2008, 2013 Crystal Reports Runtime 2008
PC server (len databázy)	Windows 7 / 8 / 10 Windows Server 2008 / 2012 / 2016 / 2019	MS SQL 2008 / 2012 / 2014

- Ak nie je nainštalovaný MS SQL Server, sú k dispozícii niektoré jeho inštalačné súbory na inštalačnom CD (alebo v inštalačnom balíku Demo verzie) – môže sa inštalovať počas inštalácie WinPAM.
- Pokiaľ chcete nainštalovať MS SQL 2014, jeho inštalačka nie je v inštalačnom balíku. Pri inštalácii postupujte podľa dokumentu Install_SQL_2014_Express.pdf (zložka Systemove_prirucky). Pre systém Windows Server 2019 nainštalujte balík SP3, pre ostatné systémy možno inštalovať SP2 alebo SP3.
- Klienta WinPAM neinštalujte na systém Windows Server nie je testované.
- Systémové komponenty MS Visual C++ a Crystal Reports budú inštalované po ukončení inštalácie klienta WinPAM.

I. Kompletná inštalácia WinPAM na 1 PC

A. Príprava inštalácie

- 1. Príprava inštalačného balíka
- 2. Výber SQL servera
- 3. Kontrola a stiahnutie inštalačných súborov pre SQL server
- 4. Kontrola systémových komponentov
- 5. Príprava aktualizačného balíka
- 6. Export databáz na inom SQL serveri
- 1. Pripravte si inštalačný balík WinPAM:
  - najnovšie inštalačné CD, alebo
  - stiahnite balík Demo verzie z portálu IVeS
     (<u>http://www.ives.sk</u> SW produkty Pre ostatnú VS Ekonomický softvér WinPAM Demo verzia súbor WP_Install_xxx.zip, kde xxx je číslo verzie)
  - Ak máte inštalačné CD, jeho obsah prekopírujte na pevný disk do nejakej novej čistej zložky, mimo pracovnej Plochy (aby bolo možné do tohto balíka dodatočne uložiť ďalšie súbory).
  - Ak sťahujete balík Demo verzie, uložte ho do nejakej novej čistej zložky (mimo pracovnej Plochy)
    a rozbaľte ho v tej istej zložke, kde je uložený.
- 2. Pre databázu WinPAM je potrebný MS SQL Server.

Ak už SQL server je nainštalovaný, pokračujte ďalej krokom 4.

Ak SQL server ešte nie je nainštalovaný – prehľad SQL serverov pre daný Windows v skratke :

na Windows 7 inštalujte:
 MS SQL 2008 R2 SP2 (resp. SP1)

na Windows 8, 8.1 inštalujte:
 na Windows 10 inštalujte:
 MS SQL 2008 R2 SP2 alebo MS SQL 2012 SP2 – SP4
 MS SQL 2008 R2 SP2 + ešte je potrebné naaplikovať balík
 MS SQL 2008 R2 SP3, alebo MS SQL 2012 SP2 – SP4

alebo MS SQL 2014 SP2 - SP3

Pri výbere SQL servera musíte **zohľadniť**, z akého iného SQL servera tu prenesiete databázy a prípadne na aký ďalší SQL server budete odtiaľ databázy prenášať – **prenos databázy na nižšiu verziu SQL servera nie je možný**. Preto si zistite, na akom SQL serveri fungovali databázy predtým.

Pozn. - SP1, SP2, SP3, SP4 - označenie servisných balíčkov (Service Pack)

- Pre server MSDE 2000, SQL 2005 už nie je podporovaná nová inštalácia WinPAM.
- pozor na prenos databázy zo servera MSDE 2000 sa nedá priamo preniesť na SQL 2012 /
   2014, najprv sa musí databáza preniesť na MS SQL 2005 / 2008 a odtiaľ na MS SQL 2012 / 14.
- 3. Z kapacitných dôvodov nie je možné uložiť všetky inštalačné súbory na CD, resp. do balíka Demo verzie.

Podľa toho, aký SQL server budete inštalovať, skontrolujte si, či sa v príslušných zložkách v inštalačnom balíku nachádzajú jeho inštalačné súbory. Pokiaľ nie, je potrebné ich stiahnuť zo stránok Microsoft.

Pozn. V týchto zložkách sa nachádzajú aj súbory s odkazmi. Ak ich spustíte, otvoria sa uvedené stránky, z ktorých je možné inštalačné súbory stiahnuť.

Ak budete inštalovať SQL 2008 R2, skontrolujte si uloženie súboru :

SQL_2008_Express \ SP2 \ SQLEXPR_x86_ENU.exe

Ak sa tam nenachádza, otvorte si stránku https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=30438

- a stiahnite odtiaľ súbor SQLEXPR_x86_ENU.exe, ktorý uložte do tejto zložky.
- Ak budete inštalovať SQL 2008 R2 SP3, skontrolujte si uloženie súboru :

SQL_2008_Express \ SP3 \ SQLServer2008R2SP3-KB2979597-x86-ENU.exe

Ak sa tam nenachádza, otvorte si stránku https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=44271

- a stiahnite z tejto stránky súbor **SQLServer2008R2SP3-KB2979597-x86-ENU.exe**, ktorý uložte do tejto zložky.
- Ak budete inštalovať SQL 2012, skontrolujte si uloženie súboru :

SQL_2012_Express \ SP3 \ SQLEXPR_x86_ENU.exe

Ak sa tam nenachádza, otvorte si stránku https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=50003

- a stiahnite odtiaľ súbor SQLEXPR_x86_ENU.exe, ktorý uložte do tejto zložky.
- 4. Na **Windows 8 / 10** si skontrolujte, či je v systéme aktívna súčasť **.NET Framework 3.5** (cez *Ovládací panel Programy a súčasti Zapnúť alebo vypnuť súčasti systému Windows*).

Ak nie je aktívna, označte ju a potvrďte – mala by sa doinštalovať z lokality Microsoft Update.

Ak nastane problém pri inštalácii, klient WinPAM bude nakonfigurovaný pre .NET Framework 4.5 – 4.7, ktorý by v systéme mal byť tiež aktívny.

Pozn. Ak chcete inštalovať len **Demo verziu** pre vyskúšanie WinPAM, kroky prípravy 5 a 6 vynechajte. Ak chcete začínať s **novou čistou databázou**, vynechajte krok 6.

- 5. Ak budete chcieť po nainštalovaní aj **aktualizovať** WinPAM, pripravte si jeho najnovší aktualizačný balík.
  - Aktualizuje sa spravidla vtedy, ak je na portáli IVeS dostupná novšia verzia, ako je verzia inštalačného balíka.
  - Balík si **stiahnete** z portálu IVeS (musíte sa **prihlásit**' treba už mať vytvorenú **registráciu** na základe registračného čísla, ktoré ste dostali spolu so zmluvou):

<u>http://www.ives.sk</u> – SW produkty – Pre ostatnú VS – Ekonomický softvér – WinPAM – Download – súbor **WP_upg_xxx.zip**, kde xxx je číslo najnovšej verzie

Uložte ho napr. do zložky, kde už máte inštalačný balík. Súbor rozbaľte v tej istej zložke, kde je uložený.

6. Ak budete chcieť počas inštalácie **importovať** databázy s údajmi, **vyexportujte** ich na SQL serveri, kde fungovali doteraz (viď postup **Export databáz** v časti **V. – PRÍLOHY**).

Potom súbory so zálohami databáz (**BAK súbory**) alebo databázové súbory (**MDF**, **LDF**) preneste na počítač, kde inštalujete WinPAM a uložte ich do nejakej novej čistej zložky (napr. tam, kde je uložený inštalačný balík), aby boli dostupné počas inštalácie.

Pozn.

Pokiaľ pôvodný SQL server je funkčný, vykonajte export databáz do BAK súborov (celkový proces prenosu databáz bude jednoduchší a rýchlejší).

V prípade, že pôvodný SQL server nie je funkčný a viete sa dostať k súborom na pevnom disku, potom použite na prenos databázové súbory (MDF, LDF).

Pri exporte databáz si preverte, na akom serveri (MSDE 2000 / SQL 2005, 2008, 2012 ...) databázy fungovali doteraz. Podľa toho si vyberte (v kroku 2), aký SQL server budete inštalovať.

V prípade, že budete databázy prenášať zo servera **MSDE 2000**, ako nový SQL server nainštalujte **SQL 2008**.

B. Inštalácia WinPAM na 1 PC

- 1. V inštalačnom balíku spustite **install.exe** cez pravé tlačidlo myši **ako Správca**. Ak máte inštalačné CD, spustite **WP_install_xxx \ install.exe** (kde xxx je číslo verzie).
- 2. Vyberte **Typickú inštaláciu**. Zložky pre logovanie a zálohy databáz môžete nechať prednastavené (prípadne ich môžete zmeniť). Potvrďte a pokračujte ďalej.
- 3. Zobrazí sa úvod s popisom základných krokov inštalácie. Vyberte presne **verziu Windows**, na ktorom prebieha inštalácia a pokračujte ďalej.
- 4. Zobrazí sa info o inštalácii **MS SQL Server**. Ak viete, aký server budete inštalovať, pokračujte ďalej (info pre SQL server viď krok 2 v časti A. Príprava inštalácie).
- 5. Podľa vybratej verzie Windows sa zobrazí dialóg s možnosťou **inštalácie MS SQL Server**. V ponuke bude SQL server, ktorý možno inštalovať na vybratý Windows. Pre daný SQL server vykonáte tieto kroky:
  - najprv si otvorte príručku s postupom jeho inštalácie (nájdete ju v zložke Systemove_prirucky v inštalačnom balíku)
  - tlačidlom Inštalácia ... spustite jeho inštaláciu a nainštalujte ho podľa postupu v príručke
  - tlačidlom **Konfiguračný manažér ...** spustite *SQL Server Configuration Manager* a nakonfigurujte ho podľa postupu v príručke

Ak je SQL server nainštalovaný a nakonfigurovaný, pokračujte ďalej.

- 6. **Pripojenie na SQL server** definujte údaje pre pripojenie a pokračujte ďalej.
  - <u>Server</u>: .\SQLEXPRESS (ak ste nemenili názov inštancie pri inštalácii, nechajte prednastavený názov)
  - Meno : sa (nechajte prednastavené)
  - Heslo: zadajte heslo, ktoré ste definovali pri inštalácii SQL servera

Prípadne môžete označiť Windows autentifikáciu a tak sa pripojíte bez hesla (ak ho neviete).

7. Licencovanie

- Prednastavená je **Demo licencia**, ktorú môžete použiť pre skúšobnú inštaláciu. Ak budete neskôr robiť import databázy z inej zálohy, tiež ju môžete ponechať.
- Ak chcete začínať s novou čistou databázou, potom tlačidlom Načítať licenciu zo súboru načítajte licenciu z licenčného INI súboru, ktorý ste dostali so zmluvou (poslaný mailom).

Po výbere licencie označte voľbu **Súhlasím s licenčnými podmienkami** a pokračujte ďalej.

8. Inštalácia databázy

Nainštaluje sa nová čistá databáza s názvom Pam 01.

Pozn. Pokiaľ by sa počas inštalácie databázy objavil dialóg pre definovanie **dátového adresára** SQL servera (program ho nenájde), potom pre daný SQL server nastavte adresár nasledovne:

MS SQL 2008

- C:\Program Files\Microsoft SQL Server\MSSQL10 50.SQLEXPRESS\MSSQL\DATA
- C: \ Program Files (x86)\ Microsoft SQL Server \ MSSQL10 50.SQLEXPRESS \ MSSQL \ DATA

MS SQL 2012

- C: \ Program Files \ Microsoft SQL Server \ MSSQL11.SQLEXPRESS \ MSSQL \ DATA
- C: \ Program Files (x86)\ Microsoft SQL Server \ MSSQL11.SQLEXPRESS \ MSSQL \ DATA

MS SQL 2014

- C: \ Program Files \ Microsoft SQL Server \ MSSQL12.SQLEXPRESS \ MSSQL \ DATA
- C: \ Program Files (x86)\ Microsoft SQL Server \ MSSQL12.SQLEXPRESS \ MSSQL \ DATA

9. Inštalácia klienta WinPAM

- Nastavte si cieľovú zložku, kam sa nainštaluje klient WinPAM.
- Predvolená zložka je IVES \ Winpam na systémovom disku. Tlačidlom ... ju môžete zmeniť.
- Ak máte zložku nastavenú, pokračujte ďalej.
- Stlačením tlačidla Kopírovať súbory sa skopírujú súbory klienta do cieľovej zložky.
- Po ukončení kopírovania kliknite na **OK** a potom na **Ďalej**.

Pozn. Počas inštalácie klienta WinPAM sa zároveň vytvorí servisný adresár **Winpam_k** na systémovom disku, do ktorého sa skopírujú programy a súbory potrebné pri budúcej aktualizácii a údržbe. Pre činnosť programu WinPAM nie sú bezpodmienečne nutné.

10. Inštalácia MS Visual C++ 2008 Redistributable

MS Visual C++ 2008 je systémový komponent nutný pre spustenie programu WinPAM. Po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej.

- po rozbalení inštalačných súborov kliknite na Next pre pokračovanie
- označte súhlas s licenčnými podmienkami (I have read and accept the license terms) a spustite inštaláciu kliknutím na Install
- počkajte, kým sa komponent nainštaluje
- tlačidlom Finish ukončite inštaláciu

Pozn. Ak by sa nespustila inštalácia tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor **System \ VisualC_2008 \ vcredist_x86.exe** . Ak sa pri inštalácii objaví ponuka **Repair – Uninstall**, komponent už je **nainštalovaný** – prerušte jeho inštaláciu.

11. Inštalácia MS Visual C++ 2013 Redistributable

MS Visual C++ 2013 je systémový komponent pre generovanie výstupných PDF súborov v programe WinPAM. Po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej.

- označte súhlas s licenčnými podmienkami (I agree to the license terms and conditions) a spustite inštaláciu kliknutím na Install
- počkajte, kým sa komponent nainštaluje
- inštaláciu ukončite kliknutím na Close
- po nainštalovaní komponentu VC++ 2013 sa spustí ešte jeho aktualizácia zopakujte ten istý postup ako v predošlej inštalácii VC++ 2013

Pozn. Ak by sa nespustila inštalácia tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor **System \ VisualC_2013 \ vcredist_x86.exe** .

Ak by sa nespustil upgrade tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor System \ VisualC 2013 \ update \ vcredist x86.exe .

Ak sa pri inštalácii objaví ponuka **Repair – Uninstall**, komponent už je **nainštalovaný** – prerušte jeho inštaláciu.

12. Inštalácia Crystal Reports Basic Runtime

Crystal Reports je systémový komponent potrebný pre generovanie výstupných **tlačových zostáv** v programe WinPAM. Po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej.

Pre inštaláciu komponentu nie sú potrebné žiadne nastavenia. Inštalácia sa sama vykoná a ukončí, môže trvať niekoľko minút a nesmie skončiť s chybou.

Pozn. Ak by sa nespustila inštalácia tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor **System \ Crystal Reports \ CRRedist2008 x86.msi** .

13. Konfigurácia odkazov WinPAM

Hlavne na **Windows 8, 10** sa doporučuje mať vytvorené odkazy na pracovnej Ploche z dôvodu problematického prístupu k odkazom cez menu **START – Aplikácie**. Ak chcete, aby sa odkazy na Ploche vytvorili, potom :

- definujte zložku pre pracovnú Plochu tlačidlom ... ju treba nájsť a potvrdiť
- označte odkazy, ktoré sa vytvoria na Ploche je možné si vybrať, ktoré sa vytvoria a ktoré nie :
  - program WinPAM odkaz pre spustenie programu
  - zálohovací program vytvorí sa odkaz zaloha, odkiaľ sa spustí program pre zálohovanie a obnovu databáz
  - SQL Server Configuration Manager pre Windows 7 a staršie nemusí byť, keďže je ľahko dostupný cez START Programy Microsoft SQL Server ... Configuration Tools. Práve pri Windows 8, 10 je niekedy problém, že jeho odkaz spomedzi menu Aplikácie občas zmizne.

Pokiaľ odkazy nechcete na Ploche, nemusí sa definovať ani zložka pre pracovnú Plochu.

Ak máte nastavenú Plochu a odkazy, pokračujte ďalej.

14. Konfigurácia registrov pre WinPAM

Do registrov Windows sa uloží názov databázy a SQL servera, ktorý sa použil pri inštalácii databázy. Odtiaľ ich program WinPAM bude vedieť načítať pri prvom spustení.

- po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej
- pri správe Registry Editor Adding information kliknite na Áno
- po ukončení konfigurácie registrov kliknite na **OK**

Pozn. Ak chcete inštalovať len **Demo verziu** pre vyskúšanie WinPAM, alebo chcete začínať s **novou čistou databázou**, krok 15 vynechajte.

15. Import databáz - voliteľné

Ak nechcete importovať žiadne databázy, pokračujte ďalej. Import databáz je možné vykonať aj dodatočne po ukončení inštalácie.

V prípade, že prenášate WinPAM na iný počítač, je možné počas inštalácie **naimportovať** údaje z databáz, ktoré ste predtým **vyexportovali** na pôvodnom počítači (**časť A, krok 6**).

Tlačidlom **Import databáz** sa spustí externý zálohovací program **zaloha.exe**, v ktorom sa pripojíte na SQL server (ako predtým pri inštalácii databázy – viď krok 6 na str. 5) a vykonáte obnovu databáz z prenesených záloh. Podrobnejší postup obnovy databáz nájdete v časti **V. Prílohy – Import databáz**.

Pozn. Ak by sa zálohovací program nespustil, môžete spustiť z inštalačného balíka súbor **WINPAM_K \ zaloha.exe** a následne vykonať import databáz.

Ak ste naimportovali nejaké databázy, potom ešte kliknite na **Vytvorenie inicializačnej databázy**, aby sa vytvoril nový zoznam databáz, ktorý sa následne zobrazí. V zozname si skontrolujte verzie databáz a názvy organizácií, ktorým je databáza pridelená. Na SQL server sa pripojíte rovnako ako pri importe databáz.

Pozn.

Ak by sa program vytvorenia inicializačnej databázy nespustil, môžete spustiť z inštalačného balíka súbor **WINPAM K\ObnovalnicDB.exe**.

Ak sú verzie naimportovaných databáz iné ako verzia klienta z inštalačného balíka, bude potrebné ich vyrovnať – vykonať **aktualizáciu klienta** alebo **databáz**, aby sa dali databázy otvoriť.

Ak máte databázy naimportované, pokračujte ďalej.

16. Koniec inštalácie - základná inštalácia WinPAM je dokončená.

- Ak v systéme Windows 8 / 10 nemáte aktívny .NET Framework 3.5 (viď krok 4 v Príprave inštalácie str. 3), skontrolujte si v zložke klienta (napr. C: \ IVES \ Winpam), či sa tam nachádza súbor Pam22r.exe.config. Pokiaľ nie, skopírujte ho tam zo zložky WINPAM_K v inštalačnom balíku.
- Pokiaľ sa neimportovali žiadne databázy počas inštalácie, je možné program priamo spustiť odkazom WinPAM z Plochy otvorí sa prázdna databáza.
- Ak sa importovali nejaké databázy, nemusí súhlasiť verzia klienta s verziou databáz a v prípade nesúladu verzií je potrebné aktualizovať klienta alebo databázy, aby boli rovnaké verzie.
- Ak je na portáli IVeS dostupná novšia verzia WinPAM, je potrebné vykonať aktualizáciu
  na vyššiu verziu. Pokiaľ je novšia číselná verzia, vykonať aktualizáciu. Pokiaľ je novšia
  písmenková verzia (napr. 9.11.a miesto 9.11), nie je aktualizácia povinná, spravidla však zahŕňa
  drobné opravy v rámci danej číselnej verzie.

Bližší popis prechodu na vyššie verzie nájdete v časti III .

II. Inštalácia WinPAM na viac PC

A. Príprava inštalácie

Postup je taký istý ako v časti **I.A** pre kompletnú inštaláciu WinPAM na 1 PC. Jednotlivé kroky prípravy vykonáte nasledovne :

- 1. pre všetky PC
- 2, 3. pre PC server, kde budú databázy
- 4. pre klientsky PC
- 5. pre všetky PC
- 6. vyexportované databázy preneste na PC server

B. Inštalácia WinPAM - PC server s databázou

1. Z prípravy inštalácie (**časť A, krok 2**) by ste mali vedieť, aký SQL server budete inštalovať. Podľa toho si zo zložky **Systemove_prirucky** otvorte príručku pre daný SQL server :

MS SQL 2008 R2 - dokument Install_SQL_2008_Express.pdf
 MS SQL 2008 R2 SP3 - dokument Install_SQL_2008_SP3.pdf
 MS SQL 2012 - dokument Install_SQL_2012 Express.pdf

- 2. V inštalačnom balíku spustite **install.exe** cez pravé tlačidlo myši **ako Správca**. Ak máte inštalačné CD, spustite **WP_install_xxx \ install.exe** (kde xxx je číslo verzie).
- 3. Vyberte **Používateľskú inštaláciu**. Zložky pre logovanie a zálohy databáz môžete nechať prednastavené (prípadne ich môžete zmeniť). Potvrďte a pokračujte ďalej.
- 4. V menu Používateľskej inštalácie vyberte Ostatné a pokračujte ďalej.
- 5. Kliknite na **Kopírovať súbory** skopírujú sa súbory servisných programov. Po ukončení kopírovania súborov kliknite na **OK** a potom na **Ďalej**.
- 6. V menu **Používateľskej inštalácie** vyberte **Server WinPAM** a pokračujte ďalej.
- 7. V menu **Inštalácia WinPAM databázový server** kliknite na **Inštalácia MS SQL Server**. Vyberte presne verziu Windows a potvrďte.
- 8. Príslušným tlačidlom spustite inštaláciu **SQL servera** pre vybratý Windows. Podľa postupu v inštalačnej príručke nainštalujte tento SQL server.
- 9. Po nainštalovaní SQL servera sa spustí jeho **SQL Server Configuration Manager**, v ktorom podľa postupu v príručke nakonfigurujte tento SQL server (povolenie protokolov, IP adries a pod.). Po nakonfigurovaní **reštartujte služby** SQL servera a ukončite konfiguračný manažér.
  - Ak by sa konfiguračný manažér nespustil (padne s chybou), pravdepodobne sa SQL server nenainštaloval správne, alebo musela jeho inštalácia skončiť s chybou.
  - Pokiaľ sa SQL server nainštaloval bez chýb a napriek tomu sa nespustí jeho konfiguračný manažér, potom ho spustite podľa inštrukcií v **Prílohách V Štart stop SQL servera** .
- 10. Kliknutím na Návrat opustite menu Inštalácia MS SQL Server

Pozn. Ďalej postupujte podľa toho, či chcete nainštalovať len **Demo verziu** pre vyskúšanie, budete začínať s **novou čistou databázou**, alebo budete **importovať údaje** z iných databáz.

11. Inštalácia databázy

Demo verzia

- v menu Inštalácia WinPAM databázový server kliknite na Vytvorenie inicializačnej databázy
- pripojte sa na SQL server (viď krok 6 v časti I.B na str. 5)
- vytvorí sa čistá inicializačná databáza
- v menu Inštalácia WinPAM databázový server kliknite na Inštalácia databázy
- tlačidlom Načítať licenciu zo súboru načítajte licenčný súbor WINPAM_licenc_00000000.ini z inštalačného balíka
- označte Súhlasím s licenčnými podmienkami a potvrďte
- dokončí sa inštalácia databázy s názvom Pam_xx, kde xx je číslo databázy

Nová čistá databáza

- v menu Inštalácia WinPAM databázový server kliknite na Vytvorenie inicializačnej databázy
- pripojte sa na SQL server (viď krok 6 v časti I.B na str. 5)
- vytvorí sa čistá inicializačná databáza
- v menu Inštalácia WinPAM databázový server kliknite na Inštalácia databázy
- tlačidlom Načítať licenciu zo súboru načítajte licenčný súbor, ktorý ste dostali z IVES-u (mailom)
- označte Súhlasím s licenčnými podmienkami a potvrďte
- dokončí sa inštalácia databázy s názvom Pam_xx, kde xx je číslo databázy
- ak chcete nainštalovať viac databáz, kliknite znovu na Inštalácia databázy a zopakujte uvedený postup

Import údajov do databáz

- v menu Inštalácia WinPAM databázový server kliknite na Import databáz
- spustí sa externý zálohovací program DBBackup7, v ktorom sa pripojíte na SQL server (viď krok 6 v časti I.B na str. 5)
- vykonáte obnovu databáz z prenesených záloh (viď postup v **Prílohách V Import databáz**)
- ukončite zálohovací program
- v menu Inštalácia WinPAM databázový server kliknite na Obnova inicializačnej databázy
- spustí sa externý program obnovy inicializačnej databázy
- pripojte sa znovu na SQL server ako pri importe v zálohovacom programe
- vytvorí sa inicializačná databáza so zoznamom databáz, ktorý sa následne zobrazí
- v zozname si skontrolujte verzie databáz a názvy organizácií, ktorým je databáza pridelená
- ukončite program obnovy inicializačnej databázy

Pozn. Ak by sa zálohovací program nespustil, môžete spustiť z inštalačného balíka súbor **WINPAM_K \ zaloha.exe** a následne vykonať import databáz.

Ak by sa nespustil program obnovy inicializačnej databázy, môžete spustiť z inštalačného balíka súbor **WINPAM K\ObnovalnicDB.exe** a následne vykonať obnovu databázy.

12. Koniec inštalácie

Kliknutím na Koniec ukončite inštalačný program.

C. Inštalácia WinPAM - PC klient

- 1. V inštalačnom balíku spustite **install.exe** cez pravé tlačidlo myši **ako Správca**. Ak máte inštalačné CD, spustite **WP_install_xxx \ install.exe** (kde xxx je číslo verzie).
- 2. Vyberte **Používateľskú inštaláciu**. Zložky pre logovanie a zálohy databáz môžete nechať prednastavené (prípadne ich môžete zmeniť). Potvrďte a pokračujte ďalej.
- 3. V menu Používateľskej inštalácie vyberte Klient WinPAM a pokračujte ďalej.

4. Inštalácia klienta WinPAM

- Nastavte si cieľovú zložku, kam sa nainštaluje klient WinPAM.
- Predvolená zložka je IVES \ Winpam na systémovom disku. Tlačidlom ... ju môžete zmeniť.
- Ak máte zložku nastavenú, pokračujte ďalej.
- Stlačením tlačidla Kopírovať súbory sa skopírujú súbory klienta do cieľovej zložky.
- Po ukončení kopírovania kliknite na **OK** a potom na **Ďalej**.

5. Inštalácia MS Visual C++ 2008 Redistributable

MS Visual C++ 2008 je systémový komponent nutný pre spustenie programu WinPAM. Po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej.

- po rozbalení inštalačných súborov kliknite na **Next** pre pokračovanie
- označte súhlas s licenčnými podmienkami (I have read and accept the license terms) a spustite inštaláciu kliknutím na Install
- počkajte, kým sa komponent nainštaluje
- tlačidlom Finish ukončite inštaláciu

Pozn. Ak by sa nespustila inštalácia tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor **System \ VisualC_2008 \ vcredist_x86.exe** .

Ak sa pri inštalácii objaví ponuka **Repair – Uninstall**, komponent už je **nainštalovaný** – prerušte jeho inštaláciu.

6 . Inštalácia MS Visual C++ 2013 Redistributable

MS Visual C++ 2013 je systémový komponent pre generovanie výstupných **PDF** súborov v programe WinPAM. Po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej.

- označte súhlas s licenčnými podmienkami (I agree to the license terms and conditions) a spustite inštaláciu kliknutím na Install
- počkajte, kým sa komponent nainštaluje
- inštaláciu ukončite kliknutím na Close
- po nainštalovaní komponentu VC++ 2013 sa spustí ešte jeho aktualizácia zopakujte ten istý postup ako v predošlej inštalácii VC++ 2013

Pozn. Ak by sa nespustila inštalácia tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor **System \ VisualC 2013 \ vcredist x86.exe** .

Ak by sa nespustil upgrade tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor System \ VisualC 2013 \ update \ vcredist x86.exe.

Ak sa pri inštalácii objaví ponuka **Repair – Ūninstall**, komponent už je **nainštalovaný** – prerušte jeho inštaláciu.

7. Inštalácia Crystal Reports Basic Runtime

Crystal Reports je systémový komponent potrebný pre generovanie výstupných **tlačových zostáv** v programe WinPAM. Po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej.

Pre inštaláciu komponentu nie sú potrebné žiadne nastavenia. Inštalácia sa sama vykoná a ukončí, môže trvať niekoľko minút a nesmie skončiť s chybou.

Pozn. Ak by sa nespustila inštalácia tohto komponentu, potom spustite z inštalačného balíka súbor **System \ Crystal Reports \ CRRedist2008 x86.msi** .

8. Konfigurácia odkazov WinPAM

Hlavne na **Windows 8, 10** sa doporučuje mať vytvorené odkazy na pracovnej Ploche z dôvodu problematického prístupu k odkazom cez menu **START – Aplikácie**. Ak chcete, aby sa odkazy na Ploche vytvorili, potom :

- definujte zložku pre pracovnú Plochu tlačidlom ... ju treba nájsť a potvrdiť
- označte odkazy, ktoré sa vytvoria na Ploche je možné si vybrať, ktoré sa vytvoria a ktoré nie :
  - program WinPAM odkaz pre spustenie programu
  - zálohovací program vytvorí sa odkaz zaloha, odkiaľ sa spustí program pre zálohovanie a obnovu databáz
  - SQL Server Configuration Manager pre Windows 7 a staršie nemusí byť, keďže je ľahko dostupný cez START Programy Microsoft SQL Server ... Configuration Tools. Práve pri Windows 8, 10 je niekedy problém, že jeho odkaz spomedzi menu Aplikácie občas zmizne.

Pokiaľ odkazy nechcete na Ploche, nemusí sa definovať ani zložka pre pracovnú Plochu.

Ak máte nastavenú Plochu a odkazy, pokračujte ďalej.

9. Konfigurácia registrov pre WinPAM

Do registrov Windows sa uloží názov databázy a lokálneho SQL servera. Odtiaľ ich program WinPAM bude vedieť načítať pri prvom spustení.

Pozor – ak sa budete klientom pripájať na vzdialený SQL server, bude potrebné pri prvom spustení programu WinPAM nastaviť tento názov servera v prihlasovacom okne WinPAM.

- po zobrazení úvodných informácií pokračujte ďalej
- pri správe Registry Editor Adding information kliknite na Áno
- po ukončení konfigurácie registrov kliknite na **OK**

10. Koniec inštalácie - kliknutím na Koniec ukončite inštalačný program.

- Ak v systéme Windows 8 / 10 nemáte aktívny .NET Framework 3.5 (viď krok 4 v Príprave inštalácie str. 3), skontrolujte si v zložke klienta (napr. C: \ IVES \ Winpam), či sa tam nachádza súbor Pam22r.exe.config. Pokiaľ nie, skopírujte ho tam zo zložky WINPAM_K v inštalačnom balíku.
- Program je možné priamo spustiť odkazom WinPAM z Plochy.

III. Prechod na vyššie verzie WinPAM

- Stiahnite si aktualizačný balík z portálu IVeS
   (http://www.ives.sk SW produkty Pre ostatnú VS Ekonomický softvér WinPAM Download súbor WP_upg_xxx.zip , kde xxx je číslo verzie)
- Pre stiahnutie je potrebné **prihlásenie** na portál IVeS, prihlasovacie údaje si vytvoríte **registráciou** na základe **registračného čísla**, ktoré ste dostali spolu so zmluvou z IVeS-u.
- Balík uložte do nejakej novej čistej zložky (mimo pracovnej Plochy) a rozbaľte ho v tej istej zložke, kde je uložený.
- Spustite upgrade.exe z rozbaleného aktualizačného balíka.
- Pre kompletnú aktualizáciu databázy aj klienta WinPAM v rámci 1 PC vyberte Typickú aktualizáciu (pozor len vtedy, ak sú rovnaké aktuálne verzie databázy aj klienta) a potvrďte.
- Ak chcete aktualizovať len niektorú časť (len databázu alebo len klienta), vyberte Používateľskú inštaláciu a potvrďte následne si vyberiete tú časť, ktorú budete aktualizovať (Klient WinPAM pre klientsku časť, Server WinPAM pre databázovú časť).

Postup aktualizácie je v dokumente Aktualizacia_WinPAM.pdf (nájdete v aktualizačnom balíku).

Príklady pre následnosti prechodov medzi jednotlivými verziami popisuje nasledovná tabuľka.

Verzia inštalačného balíka (nainštalovaného klienta)	Verzia databázy (inštalovanej alebo importovanej)	Prechod na novú verziu
9.00	9.00	len ak je novšia verzia Typická aktualizácia 9.00 -> 9.00a alebo 9.00 -> 9.01
9.00	9.00a	Používateľská aktualizácia - klient 9.00 -> 9.00a
9.00	9.01	Používateľská aktualizácia - klient 9.00 -> 9.01
9.00	9.01a	Používateľská aktualizácia - klient 9.00 -> 9.01 a potom 9.01 -> 9.01a
9.00a	9.00	Používateľská aktualizácia - databáza 9.00 -> 9.00a
9.00a	9.00a	len ak je novšia verzia Typická aktualizácia 9.00a -> 9.01
9.01	9.00	Používateľská aktualizácia - databáza 9.00 -> 9.01
9.01	9.00a	Používateľská aktualizácia - databáza 9.00a -> 9.01
9.01	9.01	len ak je novšia verzia Typická aktualizácia 9.01 -> 9.01a alebo 9.01 -> 9.02
9.01	9.01a	Používateľská aktualizácia - klient 9.01 -> 9.01a
9.01a	9.01	Používateľská aktualizácia - databáza 9.01 -> 9.01a

IV. Sieťové prepojenie WinPAM s databázou

Pozn.

Ak sa chcete programom WinPAM pripájať na databázu po sieti (vzdialený prístup) a súčasne chcete mať zapnutý firewall, potom je vhodnejšie mať nainštalovaný SQL server v tzv. defaultnej inštancii. V niektorých prípadoch firewall nepustí komunikáciu (aj keď má nastavené výnimky), pokiať je SQL server nainštalovaný v inej inštancii (napr. SQLEXPRESS). Defaultnú inštanciu je nutné vybrať pri inštalácii SQL servera (napr. pri MS SQL 2008 – viď dokument Install_SQL_2008_Express.pdf, krok 8 na strane 5 – voľba Default instance, podobne aj pre iný SQL server).

Serverovský počítač - nastavenia

- Na počítači, kde beží SQL server, spustiť SQL Server Configuration Manager (podrobnosti viď Prílohy V Štart – stop SQL servera).
- 2. Vľavo rozkliknúť **Network Configuration**, kliknúť na **Protocols**, vpravo sa zobrazia protokoly a tie majú byť nastavené na **Enabled**. Ak nie sú, treba ich zmeniť cez **pravé tlačidlo myši Enable**.
- 3. Na zozname protokolov cez pravé tlačidlo myši zobraziť Vlastnosti protokolu TCP / IP.
- 4. V záložke IP Adressess skontrolovať a urobiť nasledovné :
  - IP adresy typu *IPv4* v zozname majú byť nastavené **Active = Yes**, **Enabled = Yes** ak nie sú, treba zmeniť tieto nastavenia (adresy typu *IPv6* môžu byť neaktívne **Enabled = No**)
  - medzi uvedenými IP adresami by mala byť aj jedna IP adresa, ktorá je aktuálne nastavená na sieťovom rozhraní počítača pokiaľ nie je, treba na jej hodnotu opraviť takú adresu, ktorá je jej najviac podobná (napr. sa líši len v poslednom čísle)
  - aká je adresa na sieťovom rozhraní treba zistiť príkazom ipconfig na príkazovom riadku (spustite ho cez START – Programy – Príslušenstvo – Príkazový riadok, alebo z Prieskumníka príkazom cmd)
  - pre všetky IP adresy v zozname treba vymazať nastavenie v riadku TCP Dynamic Port (zmazať hodnotu 0, aby bol prázdny) a v riadku TCP Port zadať ručne hodnotu 1433 (pri defaultnej inštancii SQL servera už tam bude prednastavené toto číslo portu)
  - potvrdiť nastavené hodnoty najprv tlačidlom Použiť, potom OK
- 5. Vľavo kliknúť na **SQL Server Services**, vpravo sa zobrazia služby a tie, ktoré bežia (stav *Running*), treba **reštartovať** cez **pravé tlačidlo myši Restart** .
- 6. Zapamätať (opísať) si IP adresu, ktorú má aktuálne nastavený serverovský PC.
- 7. Vypnúť **protokol IPv6** v nastavení vlastností sieťového adaptéra (cez **Ovládací panel Centrum sietí**).
- 8. Vypnúť firewall vo Windows cez **Ovládací panel Windows Firewall Zapnúť alebo vypnúť bránu firewall**. Treba ho celý vypnúť, ak je zapnutý.
- 9. Ak je na serverovskom PC **antivírový program**, ktorý v sebe obsahuje **firewall** (napr. *ESET Smart Security*), treba ho dočasne celý vypnúť, resp. mu dočasne vypnúť len bránu firewall.

Pozn

Ak sa nedá pripojiť po sieti na SQL server pri vypnutom firewalle, potom môže vadiť aktívny protokol **IPv6** v systéme, aj keď bol vypnutý pre sieľový adaptér v kroku 7. Je potrebné naaplikovať postup uvedený v dokumente **IPv6_vypnutie.pdf**, ktorý nájdete v zložke **Systemove_prirucky** v inštalačnom balíku.

Klientsky počítač - nastavenia

- 1. Vypnúť **protokol IPv6**, **firewall** vo Windows aj **antivírový program**, ktorý obsahuje aj firewall, podobne ako na serverovskom PC.
- 2. Overiť spojenie klientskeho PC so serverovským PC príkazom ping na príkazovom riadku :

ping <IP_adresa_servera> - mala by byť okamžitá odozva – 0 stratených paketov (0 % loss)

3. Ak je odozva cez ping, potom príkazom telnet overte dostupnosť služby na porte 1433 :

telnet <IP_adresa_servera> 1433

Ak systém zahlási, že nepozná **telnet**, potom ho treba zapnúť ako súčasť cez **Ovládací Panel – Programy a súčasti – Zapnúť alebo vypnúť súčasti Windows**. V zozname nájsť **Telnet**, označiť ho a potvrdiť. Keď sa doinštaluje, zopakovať krok 3.

4. Keď bude spojenie cez **telnet**, okno príkazového riadku ostane celé čierne a hore bude len blikať kurzor. Inak vypíše nejakú chybovú hlášku.

Pokiaľ bude chyba, skontrolovať, či je všetko nastavené podľa predošlého popisu. Bez toho, aby fungovalo spojenie cez **telnet**, aplikácia WinPAM sa nepripojí.

5. Ak funguje spojenie cez **telnet**, spustiť WinPAM a v prihlásení zadefinovať názov servera v tvare :

IP_adresa_servera\SQLEXPRESS ak je inštancia SQLEXPRESS

IP_adresa_servera ak je *defaultná* inštancia

Pozn. Miesto IP adresy servera je možné použiť aj jeho **názov počítača** (zistite ho cez **Ovládací panel – Systém**). Podmienkou je, že sa počítače musia po sieti vidieť názvami, t.j. príkazom **ping** :

ping <nazov pc servera>

Kompletný názov servera potom bude v tvare nazov_pc_servera\SQLEXPRESS alebo

nazov_pc_servera ak je defaultná inštancia

6. Ak sa v prihlásení WinPAM zadá **celý názov servera** s jeho IP adresou a klikne sa do riadku **Databáza**, mali by sa v zozname objaviť dostupné databázy (spojenie funguje). Následne treba vybrať jednu databázu, vložiť heslo pre meno "sa" a potvrdiť. Aplikácia sa pripojí na databázu.

Ak sa aplikácia nepripojí na vzdialený SQL server, zahlási chybu, prečo sa nevie pripojiť.

Zapnutie firewallov a antivírových programov

- Ak má WinPAM spojenie s databázou po sieti, treba postupne zapínať firewally a antivírové programy. Najprv na klientskom PC (zapnúť, vyskúšať spustiť WinPAM a keď sa pripojí, zapnúť ďalšiu súčasť) a potom na serverovskom PC.
- Spravidla firewall a antivírový program na klientskom PC nemajú na spojenie vplyv, ale pred prvým pripojením ich treba vypnúť, aby sa vylúčil ich vplyv.
- Na serverovskom PC najprv zapnúť antivírový program a otestovať spojenie WinPAM s databázou. Ak po zapnutí antivíru nefunguje spojenie, antivír ho blokuje. Nastavenie výnimiek v antivírovom

programe treba konzultovať s dodávateľom, resp. výrobcom daného softvéru (ide o nastavenie výnimiek pre **prichádzajúce spojenia** na port **1433**).

- Potom na serverovskom PC zapnúť firewall vo Windows (cez Ovládací panel Windows Firewall -Zapnúť alebo vypnúť bránu firewall).
- Ak po zapnutí tohto firewallu spojenie s WinPAM nefunguje, tento firewall blokuje spojenie. Potom sú 2 možnosti buď nechať firewall vypnutý, alebo mu nastaviť výnimky pre SQL server.

Nastavenie výnimiek vo Windows firewalle

- 1. Otvoriť vo Windows menu firewallu cez Ovládací panel Windows Firewall.
- 2. Klik v ľavom menu na Rozšírené nastavenie.
- 3. Klik v ľavom menu na **Inbound Rules** (prichádzajúce spojenia).
- 4. Klik v pravom menu na New Rule.
- 5. Vo wizarde postupne nastaviť:

typ pravidla **Port**, typ spojenia **TCP**, číslo portu **1433**, povoliť (**Allow**) pre všetky siete, definovať názov pravidla napr. **SQL Server 1**, potvrdiť.

- 6. Klik v pravom menu na New Rule.
- 7. Vo wizarde postupne nastaviť:

typ pravidla **Port**, typ spojenia **UDP**, číslo portu **1433**, povoliť (**Allow**) pre všetky siete, definovať názov pravidla napr. **SQL Server 2**, potvrdiť.

Takto by mali byť definované 2 pravidlá pre prichádzajúce spojenia na TCP aj UDP, ktoré potom bude vidno v zozname pravidiel.

Po nastavení týchto pravidiel treba zapnúť Windows firewall a vyskúšať spojenie WinPAM s databázou.

Pozn.

Ak je SQL server nainštalovaný v nejakej inštancii (napr. SQLEXPRESS) a sú pritom definované výnimky vo Windows firewalle, niekedy komunikácia môže byť blokovaná napriek výnimkám.

Napr. ak je názov servera v tvare **IP_adresa\SQLEXPRESS** a na tento názov firewall neumožní spojenie, potom ak použijete názov servera v tvare **IP_adresa** (t.j. akoby na defaultnú inštanciu) a toto spojenie firewall pustí, takto nemôžete ponechať pripojenie, pretože nebudú fungovať **tlačové zostavy**. V tomto prípade pomôže, ak bude SQL server nainštalovaný v **defaultnej inštancii**.

V. PRÍLOHY

1. Export databáz

Export databáz pomocou zálohovacieho programu

- Spustite program zaloha.exe na PC, kde sa budú databázy exportovať. Program nájdete v inštalačnom balíku (resp. na CD) v zložke WINPAM_K.
- Definujte názov servera, meno používateľa (sa) a jeho heslo. Názov servera si prípadne môžete overiť v prihlasovacom okne programu WinPAM, ak je tam nainštalovaný. Ak neviete heslo, môžete označiť použitie Windows autentifikácie.
- Po pripojení na SQL server označte Zálohovanie databázy.
- Vyberte zo zoznamu jednu databázu, ktorú chcete exportovať (napr. Pam_xx), xx je číslo databázy.
- Tlačidlom ... vyberte **zložku**, kam sa databáza vyexportuje (môže aj priamo na USB disk alebo kľúč).
- Tlačidlom **Potvrdiť** spustite export vybratej databázy. Po ukončení exportu sa objaví správa, do akého súboru (**BAK**) sa databáza uložila.
- Export zopakujte pre každú databázu, ktorú vyberiete zo zoznamu.
- Ukončite zálohovací program.

Export databáz - skopírovanie databázových súborov

- Stopnite SQL server (jeho služby). Podrobnosti viď v tejto prílohe Štart stop SQL servera.
- Nájdite dátovú zložku SQL servera. Spravidla sú to zložky (podľa verzie SQL servera) :

MSDE 2000

C: \ Program Files \ Microsoft SQL Server \ MSSQL \ Data

MS SQL 2005

- C: \ Program Files \ Microsoft SQL Server \ MSSQL.1 \ MSSQL \ Data
- C: \ Program Files (x86) \ Microsoft SQL Server \ MSSQL.1 \ MSSQL \ Data

MS SQL 2008

C:\Program Files\Microsoft SQL Server\MSSQL10 50.SQLEXPRESS\MSSQL\DATA

MS SQL 2012

- C: \ Program Files \ Microsoft SQL Server \ MSSQL11.SQLEXPRESS \ MSSQL \ DATA
- Skopírujte celú zložku DATA napr. na USB disk alebo kľúč.
- Spustite SQL server (jeho služby).

2. Import databáz

Import databáz z BAK súborov

- Spustite program zaloha.exe na PC, kde sa budú databázy importovať. Program nájdete
  v inštalačnom balíku (resp. na CD) v zložke WINPAM_K. Počas inštalácie WinPAM sa práve tento
  program spustí pri importe databáz.
- Definujte názov servera, meno používateľa (sa) a jeho heslo. Pokiaľ importujete databázy počas inštalácie WinPAM, použijete také isté údaje ako pri inštalácii databázy. Ak neviete heslo, môžete označiť použitie Windows autentifikácie.
- Po pripojení na SQL server označte Obnova databázy.

- Tlačidlom ... vyberte BAK súbor, do ktorého sa predtým databáza vyexportovala.
- Po výbere BAK súboru sa prednastaví názov databázy, aký bol na pôvodnom SQL serveri (napr. **Pam_xx**, kde xx je číslo databázy).
- Tlačidlom Potvrdiť spustite obnovu databázy a počkajte, kým sa databáza naimportuje.
- Import zopakujte pre každú databázu, ktorú ste predtým vyexportovali.
- Ukončite zálohovací program.
- V prípade, že databázy importujete počas inštalácie WinPAM, po naimportovaní všetkých databáz kliknete na druhé tlačidlo Vytvorenie inicializačnej databázy, aby sa dodatočne vytvorila. Na SQL server sa pripojíte tými istými údajmi ako pri importe databáz. Inak musíte dodatočne spustiť program WINPAM_K \ ObnovalnicDB.exe z inštalačného balíka.

Import databáz z databázových MDF, LDF súborov

- Mali by ste mať prekopírovanú zložku DATA z pôvodného SQL servera a uloženú na aktuálnom PC (napr. v zložke, kde je inštalačný balík WinPAM). V tejto zložke DATA môžete vymazať nadbytočné súbory systémových databáz, ktoré sa nepoužijú (napr. master, model, msdb, tempdb a pod.).
- Spustite program zaloha.exe na PC, kde sa budú databázy importovať. Program nájdete
  v inštalačnom balíku (resp. na CD) v zložke WINPAM_K. Počas inštalácie WinPAM sa práve tento
  program spustí pri importe databáz.
- Definujte **názov servera**, **meno používateľa** (sa) a jeho **heslo**. Pokiaľ importujete databázy počas inštalácie WinPAM, použijete také isté údaje ako pri inštalácii databázy. Ak neviete heslo, môžete označiť použitie **Windows autentifikácie**.
- Po pripojení na SQL server označte Obnova databázy.
- Tlačidlom Obnova zo súborov vojdete do menu, kde je možné definovať MDF a LDF súbory.
- Tlačidlami ... vyhľadajte MDF a LDF súbor databázy zo zložky DATA, ktorú máte skopírovanú z pôvodného SQL servera. Spravidla sa použijú obidva súbory. Ak je napr. LDF súbor poškodený alebo nedostupný, je možné načítať len MDF súbor, pričom označte možnosť Použiť len MDF súbor pre obnovu (databáza sa potom obnoví len z MDF súboru).
- Po výbere súborov sa prednastaví názov databázy, aký bol na pôvodnom SQL serveri (napr. **Pam_xx**, kde *xx* je číslo databázy).
- Tlačidlom Potvrdiť spustite obnovu databázy a počkajte, kým sa databáza naimportuje.
- Import zopakujte pre každú databázu, ktorá má v skopírovanej zložke DATA svoje súbory.
- Ukončite zálohovací program. Potom ešte vytvorte inicializačnú databázu ako pri importe z BAK súborov.

3. Štart - stop SQL servera

MSDE 2000

- vpravo dole na lište Windows sa nachádza odkaz MSSQLServer
- kliknite na neho dvakrát, otvorí sa okno SQL Server Service Manager
- tlačidlom Stop zastavte SQL server
- tlačidlom Start spustite SQL server

MS SQL 2005

- spustite konfiguračný manažér servera: START Programy Microsoft SQL Server 2005 Configuration Tools SQL Server Configuration Manager
- kliknete vľavo na položku SQL Server Services, vpravo sa zobrazia služby servera
- kliknete na službu SQL Server a cez pravé tlačidlo myši ju zastavte (Stop) alebo spustite (Start)
- kliknete na službu SQL Browser a cez pravé tlačidlo myši ju zastavte (Stop) alebo spustite (Start)

MS SQL 2008

- spustite konfiguračný manažér servera: START Programy Microsoft SQL Server 2008 R2 Configuration Tools SQL Server Configuration Manager
- kliknete vľavo na položku SQL Server Services, vpravo sa zobrazia služby servera
- kliknete na službu SQL Server a cez pravé tlačidlo myši ju zastavte (Stop) alebo spustite (Start)
- kliknete na službu SQL Browser a cez pravé tlačidlo myši ju zastavte (Stop) alebo spustite (Start)

MS SQL 2012

- spustite konfiguračný manažér servera: START Programy Microsoft SQL Server 2012 Configuration Tools SQL Server Configuration Manager
- kliknete vľavo na položku SQL Server Services, vpravo sa zobrazia služby servera
- kliknete na službu SQL Server a cez pravé tlačidlo myši ju zastavte (Stop) alebo spustite (Start)
- kliknete na službu **SQL Browser** a cez pravé tlačidlo myši ju zastavte (**Stop**) alebo spustite (**Start**)

Pozn. Na **Windows 8**, **10**, kde nie je vľavo dole tlačidlo **START**, kliknete vľavo dole na symbol okna a cez **Aplikácie** sa dostanete k týmto odkazom.

V prípade, že chýba odkaz pre **SQL Server Configuration Manager**, potom spustite niektorý z odkazov, ktoré nájdete v inštalačnom balíku v zložke **System \ SQL_Server_Manager** :

pre 32 - bitový Windows

System \ SQL_Server_Manager \ 32_bit \ SQL Server Configuration Manager 2005.lnk System \ SQL_Server_Manager \ 32_bit \ SQL Server Configuration Manager 2008.lnk System \ SQL_Server_Manager \ 32_bit \ SQL Server Configuration Manager 2012.lnk

pre 64 - bitový Windows

System \ SQL_Server_Manager \ 64_bit \ SQL Server Configuration Manager 2005.lnk System \ SQL_Server_Manager \ 64_bit \ SQL Server Configuration Manager 2008.lnk System \ SQL_Server_Manager \ 64_bit \ SQL Server Configuration Manager 2012.lnk

Prípadne je možné aj z **príkazového riadku** spustiť *SQL Server Configuration Manager* (príkazový riadok spustite cez **START – Programy – Príslušenstvo – Príkazový riadok**, alebo z **Prieskumníka** príkazom **cmd**) nasledovnými príkazmi :

• pre 32 - bitový Windows

MS SQL 2005

C:\Windows\System32\mmc.exe /32 C:\Windows\system32\SQLServerManager.msc

MS SQL 2008

C:\Windows\System32\mmc.exe /32 C:\Windows\system32\SQLServerManager10.msc

MS SQL 2012

C:\Windows\System32\mmc.exe /32 C:\Windows\system32\SQLServerManager11.msc

pre 64 - bitový Windows

MS SQL 2005

C:\Windows\SysWOW64\mmc.exe /32 C:\Windows\SysWOW64\SQLServerManager.msc

MS SQL 2008

C:\Windows\SysWOW64\mmc.exe /32 C:\Windows\SysWOW64\SQLServerManager10.msc

MS SQL 2012

C:\Windows\SysWOW64\mmc.exe /32 C:\Windows\SysWOW64\SQLServerManager11.msc